

Inserati se računajo po naslednjih cenah:

$\frac{1}{24}$ strani	Din 80.—	$\frac{1}{6}$ strani	Din 350.—	$\frac{1}{2}$ strani	Din 1000.—
$\frac{1}{12}$ strani	Din 160.—	$\frac{1}{3}$ strani	Din 500.—	$\frac{1}{3}$ strani	Din 2000.—
$\frac{1}{6}$ strani	Din 250.—	$\frac{1}{2}$ strani	Din 700.—	Priloga listu stane	Din 100 za 1000 kom.

Mala naznaila do 20 besed stanejo Din 20.—, vsaka nadaljna beseda 1 Din.

štev. 21.

V Ljubljani, 15. novembra 1930.

Leto 47.

Kmetijska družba ima za svoje ude v zalogi naslednje kmetijske potrebščine.

Njene zaloge se nahajajo: v Ljubljani, Turjaški trg 3; v Mariboru, Meljska cesta 12; v Celju pri kolodvoru; v Brežicah pri Zvezli kmetijskih podružnic; v Ivanjkoveh pri Lovro Peto-varju; v Murski Soboti pri kmetijski podružnici; v Novem mestu pri kmetijski podružnici; na Rakeku pri Matevž Stržaju; v Ptuj pri Kmetijskem društvu.

Umetna gnojila.

Cene veljajo za nadrobne in vagnoske pošiljke.

Amonijev sulfat 20/21% po Din 500 za 100 kg.

Apneni dušik 16—19% v pločevinastih posodah po Din 260 za 100 kg v vrečah po 235 Din. Pri naročilu 1000 kg in radi plačilnih pogojev naj vsak zahteva pismeno ponudbo. — Za 1 ha 200 do 300 kg.

Cilski soliter 15.5% dušika v vrečah po približno 100 kg po Din 3.— za kg.

Kalijeva sol 42% pri odjemu 15 tonskega vagona po Din 168.—, pri odjemu 5—10 tonskem vagonu Din 170.—, franco vsaka postaja v Sloveniji. Na drobno po Din 176 za 100 kg, vreče po 50 kg stanejo Din 90.—, Za 1 ha 200—300 kg.

Kostni superfosfat 18/20%. Cena Din 128 za 100 kg Ljubljana-Maribor. Na hektar 300 kg. Pri pol ali vagnoskem odjemu cena po dogovoru.

Nitrofoskal-Ruše, mešano gnojilo, za polje, travnike in vinograde, ki vsebuje 8% kalija, 4% dušika in 8% fosforove kisline po Din 172 za 100 kg, vreče po 50 kg Din 90. Pri odjemu 5000 kg po Din 168 za 100 kg franco vsaka postaja v Sloveniji. Za 1 ha 500 kg.

Razklesana kostna moka. 30% fosf. kisline, $\frac{1}{2}$ % dušika po Din 110.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 250 do 300 kg.

Rožena moka, izborna dušičnato gnojilo za vinograde po Din 220.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. — Za 1 ha 300—500 kg.

Rudinski superfosfat 16% po Din 94.—, vreče po 100 kg Din 96.—, vreče po 50 kg. Pri pol- ali vagnoskem odjemu cena po dogovoru.

Surova kostna moka z 10—12% fosforove kisline in 4% dušika po Din 110 za 100 kg. — Za 1 ha 300—400 kg.

Thomasova žlindra 18% po Din 110.—, 19% po Din 116.—, 20% Din 122.— za 100 kg, pri vagnoskem odjemu cene po dogovoru. Opozorjamo vse naročnike, da se ne moremo vezati na 18% no blago, ker moramo prevzeti žlindro od tovarne le od 18—20%. Tovarne zamorejo blago dobavljati le po izpadu produkcije.

Semena.

Ozimna rž, semenska po Din 3.20 za 1 kg.

Semenska grahara po Din 4.50 za 1 kg.

Porzol, sredstvo za uničevanje snetljivosti zavitek 200 gr po Din 20.—, očisti 100 kg semena.

Krmila.

Klajno apno v izvornih vrečah, težkih 50 kg po Din 2.75 za kg. na drobno Din 3.80 za kg, najmanj 5 kg.

Lanene tropine z 38/40% beljakovin in toščice po Din 2.60 za 1 kg v vrečah po 50 kg.

Orehove tropine 48% beljakovin in 8% maščobe po Din 3.90 za kg.

Ribja moka v originalni vreči 100 kg po Din 7 za kg, na drobno Din 8.— za kg, najmanj 5 kg.

Ribje olje za živino v ročkah po 3 kg = 70 Din; se pošilja po pošti; v steklenicah po $\frac{1}{2}$ litra Din 18.—, v steklenicah po 1 $\frac{1}{2}$ l Din 30; v posodo kupca po 22 Din za kg.

Promin, pravilno sestavljena krma za perutnino, pospešuje nesnost kokoši. Na drobno po 11 Din kg, najmanj 5 kg.

Živinska sol v vrečah po 50 kg za Din 72 (samo v Celju).

Živinorejski in mlekarški predmeti.

Slamorenica Kōla H320 za motorni pogon po Din 2770, Slamorenica KS 2A za ročni pogon Din 2000.

Slamorenice Borek: JS8 po Din 1680, VS10 po Din 1890, VFS12 po Din 2200 VFSR12 z verigo po Din 2250, VFS14 z verigo po Din 2770, Alpina 12 po Din 2350, HLC za ročni pogon ali motorni pogon po Din 2600, z varnostno varovalko Din 2800, EAS za motorni pogon Din 3400, z varovalko Din 3700, EBBS za motorni pogon Din 3800, z varovalko Din 4100; Rapid 12 po Din 4300, z varovalko Din 4700.

Drobljač (šrotar) „Gloria 6“ po Din 4550, „Gloria 3“ Din 3600, drobljač za oves EMO po Din 2000.—

Reporeznica Borek EWC po Din 980, EWL po Din 740, EWO po Din 740.

Reporeznice, domače, male po Din 370, velike po Din 700.

Telečji napajalniki po Din 130.

Gumiljevi seski za napajalnike po Din 30.

Gobčni odpirali Expres Din 150 za komad.

Posnemalnik Vega E za 75 lit. po Din 1250, E2 za 100 lit. po Din 1400, F za 140 lit. po Din 2000; G za 200 lit. po Din 2800.

„Baltic“ posnemalnik HP za 35 lit. Din 700, KI 10 lit. po Din 1850, za 130 lit. s podstavkom Din 2750.

Plnje št. 1 za 5 lit. po Din 620, št. 2 za 10 lit. po Din 750.

Laktodensimeter (za določanje gostote mleka) po profesorju Gerberju po 50 Din.

Sirišče dansko originalno Hansenovo v prahu (iz Kodanija), v škatljah po 25 gr po Din 12, 50 gr po Din 20, 100 gr po Din 40, 500 gr po Din 180.

Brzoparilnik Alfa s pocinkanim kotlom, 50 literski po Din 1250; 80 literski po Din 1625; 120 literski po Din 1850.

Brzoparilnik Wema z bakrenim kotlom 70 literski po Din 1400; 90 literski po Din 1700; 130 literski po Din 1900.

Brzoparilnik domači, s pocinjenim kotlom 60 literski po Din 1030; 80 literski po Din 1150.

Garkon, sredstvo zoper uši in garje pri živini. Zavitek od $\frac{1}{4}$ kg po 15 Din.

Živinozdravniški predmeti (češki izdelek); požiralnikove cevi za teleta po Din 70, za goved po Din 180; trokarji za teleta po Din 70, za goved po Din 60; irigatorji kompletni (po 3 litre) po Din 80; obroči za bike poniklani po Din 25, navadni po Din 20; toplomer za merjenje vročine po Din 20; znamke za perutnino po Din —.25 za komad.

Sadjarski in vrtnarski predmeti.

Najboljši cepilni noži, pripravljeni za vse načine cepljenja sadnega drevja od Din 34 do Din 150.

Prvovrstni vrtni noži, (obrezači) od Din 50 do Din 54.

Navadne drevesne škarje za obrezovanje sadnega drevja in trti od Din 20 do Din 42.

Drevesne škarje za obrezovanje vrhov, rezanje cepičev in gosenčnih gnezd Din 135 do 150, peresa k škarjam po Din 1.

Drevesne škarje Kunde od Din 40 do 190.

Drevesne žage Din 40 do 90.

Drevesne šteti (krtače), za čiščenje debel in vej na starem drevju od Din 18 do Din 40.

Strgule za drevje po Din 22 do 26.

Škropilnice za sadno drevje in hmelj „Unikum“ od tvrdke „Nechville“, ročno-prevozne z dvema cevma po 3 m, štirimi podaljševalnimi cevma po 75 cm, 2 bambusovimi cevma po 4 m in patentnim razpršilnikom Din 2900.

Samodelna nahrbtna škropilnica A. H. 20 tvrdke Nechwile z 4 m dolgo bambusovo cevjo skupno po Din 1300.

Samodelna nahrbtna škropilnica Vega francoski sistem po Din 1250.

Škropilnice, Flickove nahrbtnice po sistemu Jessernigg po Din 740 komad, s pumpo na poteg po Din 740 za komad.

Razpršilnik Flick za visoko drevje po Din 110 za komad.

Škarje za strizenje mel od Din 40 do Din 120.

Sadni obirači od Din 15 do Din 140.—

Papirnati drevesni pasovi za lovljenje mrčesa po Din 3 za meter, v zalogi Maribor.

Sotor lepilo po Din 50 za kg v zalogi Maribor.

Papir za lepilive pasove po Din 1 za meter. Dobi se v svitkih po 50 m, v zalogi Maribor.

Arborin, sredstvo zoper drevesne škodljivce, v steklenih pakih po 1½ kg po Din 20, v ročkah po 3½ kg Din 50.

Sadni mlin „K“ Din 1500.

Sadni mlin Wels Din 3500.

Grozdni reblijač po Din 4.500.

Grozdni mlin ELA po Din 1.080.—

Tobačni izviteček v sodih po približno 200 kg po 5 Din kg za drobno v pločevinastih kantah po 4 in pol kg vsebine po 40 Din, v steklenicah po 2 kg po 15 Din in po 1 kg po 8 Din v embalažo vred. Po pošti se razpošiljajo le pločevinaste kante.

Ralljevo liče, kg po 20.— Din.

Vinogradniški in kletarski predmeti.

Azbest Clarit za čiščenje vina po Din 70 za kg.

Epomit za čiščenje vina po Din 50 za kg.

„Jullien“ za čiščenje vina, za belo in rdeče ¼ kg Din 30, ½ kg Din 50, 1 kg Din 90.

Zveplovi trakovi na azbestu po Din 16 za kg.

Zveplalnik za sode po Din 60 za komad.

Poljedelsko orodje in stroji.

Gnojnične sesalke (gnojne pumpe) 330 cm po Din 930, 360 cm po Din 950, 390 cm po Din 975, 420 cm po Din 1000, 450 cm po Din 1025, 290/420 cm po Din 1150.

Gnojnične sesalke E 450 Din 900; F 400 Din 980; F 450 Din 1000.

Gnojnična sesalka „Kremžar“, dolžina 3 m Din 1250, 3,5 m po Din 1300; podaljšek 1.50 m Din 250.

Robkač za koruzo EMR po Din 1.120.—, mali ročni po Din 110.—

Zitočistilniki Č. po Din 1500 za komad; K. po Din 1600 za komad; Exner 4 b 2000 Din.

Sackovi plugi in plužni deli:

R14MN po Din 1600, D10MN po Din 1050, D9SS po Din 1100, D8MN po Din 1000, D7MN po Din 900.— s plužno na vijake Din 1100, D6MNR 750, D5MNR Din 700, dvojni obračalni plug BW5 po Din 1650, dvobrazdni plug Z119 po Din 1520, obračalni plug NW7 po Din 1150, obračalni plug NW5 po Din 1130.

Osipalnik DHUN po Din 700.

Glave D9SS po Din 410, D8MN po Din 400, D7MN po Din 300; D6MN po Din 270; SUN na dve brazdi 420 Din, za osipanje 300 Din; HNW7 po Din 470, osipalnik DHUN po Din 480.

Glave URB4 za lesene pluge po Din 150.—

Lemeži za D8 po Din 35, za D7 po Din 30, za D6 po Din 25, za obračalne pluge po Din 35, 6R24 po Din 48.

Črtala za D8 po Din 30, za D7 in D6 po Din 25.

Deske za D6MN po Din 90; za D7MN po Din 100.

Prevozna priprava za D7, D6 po Din 190.

Kultivator FZBVR s 7 noži po Din 1600, z 9 peresnimi noži po Din 1700.

Izruvač za krompir sedemdelni 300 Din.

Plužne, enokolesne po Din 150.

Brane.

Trodela njivska brana IVA, široka 2.50 m, težka 92 kg, Din 1300.

Dvodela njivska brana I široka 2 m, težka 88 kg Din 1350.

Trodela njivska brana Ia, široka 2.25 m, težka 107 m, Din 1450.

Travniške brane z zvezdnimi členki široka 1.80 m, težka 60 kg po Din 900.—

Travniška brana Lipsia L3d, široka 1.65 m, težka 52 kg Din 850.

Travniška brana Lipsia L4d, široka 1.95, težka 60 kg, Din 1000.

Travniška brana Lipsia L5d, široka 2.25 m, težka 70 kg Din 1150.

Konbinirana travn. in njivska brana KW1, dovdelna, široka 1.50 m, težka 60 kg po Din 950, njivska brana KW2, široka 2.25 m, težka 88 kg, trodela po Din 1350.

Lahke posevne IVaL po Din 520; IVbL po Din 450.

Brane na krožnike SEIOL Din 3.500.

Planeti št. 8 — kot okopalnik, osipalnik in kultivator, globočina izpremenljiva, teža okoli 40 kg, Din 750, ročni po Din 180.

Izluščevalec za deteljo EVS Din 1.850, EVSM, Din 1.650.

Sejalni stroj Sack 1.50 m širok, devetvrstni BETTA po Din 4550; sejalni stroj Sack 1.50 m širok, enajstvrstni BETTA po Din 4800; sejalni stroj Sack petvrstni H5 po Din 1650.

Pracnerjev sejalni stroj Budućnost, trinajstvrstni po Din 4500.

Sejalni stroji. Dvovrstni sejalni stroj za koruzo po Din 900.

Triljerji (originalni Heidovi), razr. II/2 po Din 3100, II/1a po Din 2250 komad, V/2 po Din 4500.

Vitelj (gepelj) EGB po 3000 Din; EGF transmisija za vitelj ER po Din 1630, D800 po Din 540.

Bencin motorji Lorenz 3—4 KS Din 10.000, 3—4 KS stabilni Din 9000; 4—5 KS prevozni Din 14.000.

Jermena za pogon strojev: 120 mm po Din 112 za 1 m, 100 mm po Din 87 za 1 m, 90 mm po Din 78 za 1 m, 80 mm po Din 60 za 1 m, 70 mm po Din 49 za 1 m, 60 mm po Din 31 za 1 m, 50 mm po Din 27 za 1 m, 40 mm po Din 25 za 1 m.

Ustanovljena leta 1881.

Celjska posojilnica d. d. v Celju

v lastni hiši „Narodni dom“

Sprejema hranilne vloge od vsakogar, jih obrestuje najugodneje, nudi popolno varnost in izplačuje točno. — Izvršuje vse denarne posle, kupuje in prodaja tuj denar ter čeke na inozemstvo. Izdaja Uverenja za izvoz blaga.

Za varnost hran. vlog jamči poleg lastnega aktivnega premoženja po Din 100 milijonov še lastna glavnica in rezerve, ki znašajo skupaj nad Din 14.500.000.—

Podružnici:

MARIBOR
Aleksandrova o. št. 11

Šoštanj
(v lastni hiši)

Izhaja 15. in zadnjega v mesecu. Člani kmetijske družbe dobivajo list brezplačno. Cena listu za nečlane 20 Din, za inozemstvo 30 Din letno. Posamezna številka stane 1 Din Uredništvo in upravišstvo je v Ljubljani, Novi trg štev. 3. Urejuje Inž. Rado Lah

štev. 21.

V Ljubljani, 15. novembra 1930.

Leto 47.

VSEBINA: Ugodnosti pri nabavi apnenega dušika. — Pravilno oranje — pol gnojenja. — Pitanje prasičev za prodajo. — Nad kaparje ali ščitaste uši. — Kdaj bomo letos pretakali vino. — Novi vinski zakon in pravilnik. — Dobričkanosnost kokoši ni povsod enaka. — Dve pogosti kunčji bolezni. — Zadrugne živinorejske razstave v kranjskem okraju. — Vprašanja in odgovori. — Kmetijsko-šolski vestnik. — Gospodarske stvari. — Književnost. — Iz delovanja podružnic. — Zborovanja kmetijskih podružnic.

Ugodnosti pri nabavi apnenega dušika.

Pomanjkanje denarja vsled gospodarske krize pri kmetovalcih, otežuje v letošnji jeseni nabavo umetnih gnojil, in vendar brez njih ni misliti, da bi se poljedelska produkcija obdržala vsaj na dosedanj višini. Najprikladnejša pomoč v tem pogledu bi bila, da se nudi poljedelcem gnojila na upanje tako dolgo, da spravijo svoje pridelke v denar. Toda za tako akcijo, ki bi naj obsegala vsa umetna gnojila, bi bilo treba obilo kapitala za plačanje istih tvornicam, tega Kmetijska družba nima in ga tudi ne more dobiti.

Kmetijski družbi se je dosedaj posrečilo doseči pri Tvornici za dušik v Rušah za svoje člane, oziroma podružnice tako kreditno ugodnost, da lahko dobe apneni dušik takoj, plačajo ga pa šele prihodnje leto.

Kdor torej naroči apneni dušik sedaj, ga lahko plača šele po devetih mesecih po dosedanjih cenah.

Tistim članom pa, ki so v stanu takoj ali pred potekom navedenega roka plačati naročeni dušik, nudi Kmetijska družba za vsak mesec po 1 % popusta kot premijo, če ga naroče najmanj 1000 kg. — Tako bo n. pr. tisti, ki kupi sedaj apneni dušik v vrečah po ceni 235 Din za 100 kg, ta znesek poravnal

lahko šele po devetih mesecih, če ga plača po 5 mesecih, bo stalo 100 kg le 225.60 Din; če ga plača takoj, tedaj bo stalo 100 kg samo 213.85 Din. V bobnih stane apneni dušik 250 Din, in sicer po petih mesecih 240 Din, takoj pa 227.50 Din za 100 kg.

Zato priporočamo skupna naročila.

Nadaljnja ugodnost, ki jo nudi Kmetijska družba podružnicam in članom, je ta, da postavi ne samo vagonске pošiljke, ampak tudi manjše količine, najmanj 1000 kg franko vsaka postaja v Dravski banovini.

Vse te ugodnosti veljajo le za naročila, ki dosepejo Kmetijski družbi najkasneje do 31. decembra t. l. Najskrajnejši rok plačila bo zapadel dne 30. septembra l. 1931.

Načelnštva podružnic se pozivljajo, da nemudoma razglasijo članom te ugodnosti pri nabavi apnenega dušika v vrečah in bobnih, naj zberejo naročila in jih pravočasno dostavijo družbi. Dolžnost vsakega načelnika je, da poskrbi članom podružnice ugodnosti, ki jih jim nudi Kmetijska družba.

KMETIJSKA DRUŽBA.

Pravilno oranje — pol gnojenja.

Inž. O. Muck.

Simbol (predpodoba) kmetijstva je plug. Ni ga skoraj človeka, ki pluga ne bi spoznal, ve pa tudi, da je to najstarejše in najvažnejše orodje za obdelovanje zemlje in s tem za pridobivanje kmetijskih proizvodov našega vsakdanjega kruha.

Koliko tisočletij je preteklo, odkar je človek prvokrat oral deviško zemljo, seveda z najprimitivnejšim orodjem, z močno zakrivljeno vejo. Takrat se je rodil plug — in glavna ideja pračloveka-izumitelja pluga — enega največjih genijev in dobrotnikov človeštva — ta ideja se je ohranila do današnjega

dne in živi naprej tudi še v najmodernejšem tehnično-popolnem železnem plugu. Ta ima seveda nalogo, da zemljo ne samo rahlja in razdrobi, temveč jo tudi pravilno obrača. Obenem pa skuša doseči, da se njegovo delo — oranje — izvaja s čim manjšo porabo moči.

V tem pogledu imamo v modernem železnem plugu naravnost idealno orodje, da si ga popolnejšega skoraj misliti ne moremo. Ampak, kakor je razmeroma pozno prišlo do končnega izboljšanja in izpopolnitve prazgodovinskega izuma — pluga, tako se šele počasi uvaja tudi spoznanje pravilnega dela z njim. Trdim, da je danes še malo ljudi, ki bi prav umeli pomen in dalekosežnost **pravičnega oranja**,

ki bi vedeli, da se dado že samo s primernim obdelovanjem zemlje pridelki znatno dvigniti, nevarnost suše, nevarnost prevelike moče pa jako omejiti.

Oglejmo si na primer in za danes samo delo onih, ki orjejo vsekdar v isti globini, ali, ako hočete, plitvini, kakor je to v mnogih krajih običajno. V naši obdelani zemlji moramo razločevati med gornjo plastjo, ki jo vedno zopet obračamo (marsikateri še prečesto) in spodnjo, ki se je nikdar ne dotaknemo, čeprav silijo rastlinske korenine tudi vanjo. Med obema pa je tekom časa nastala takorekoč „pešpot“, po kateri drči plug, hodi orač in jo tlači živina. Tla vsake brazde so stlačena. Če pride huda ploha, se voda ne more porazgubiti v spodnjo plast, ker je ta trda, nezrahljana, in ker jo ovira omenjena „pešpot“. Zato orje še danes mnogo kmetov na takozvane ozke ogone, da bi voda lažje odtekala, navzlic temu pa še vedno trpijo v mokrih letih. Istotako trpe ob suši, kajti tedaj ne more voda iz nižjih plasti v zgornje (kakor petrolej v stenju), rastlinske korenine pa tudi ne v globino, ker to ovira imenovana stlačena „pešpot“.

Zato pravim, da za pravilno obdelovanje zemlje — največjo umetnost dobrega gospodarja — ne potrebujemo samo dobrega pluga, temveč tudi dobrega orača, ki ve, zakaj in kako mora orati, da spravi njivo v najugodnejše stanje. Ta mora tudi vedeti, da je treba z **menjanjem brazdine globine** ustvarjati naraven prehod iz zgornje rahlejšje zemeljske plasti v spodnjo trdnejšo.

Ob drugi priliki pa nekoliko besed o plitvem in globokem oranju, ki je za to potrebno.

Pitanje prasičev za prodajo.

(Dalje in konec.)

Kako se pa izplača pitanje mladih prasičev?

Brez dvoma bo to vprašanje najbolj zanimalo vsakega kmeta, preden bo začel misliti na ta način pitanja. To se pa da povedati najboljše po zgledu pitanja pri nekem posestniku v Kirchbergu na Nižje Avstrijskem, ki ga je v lanskem „Kmetovalcu“ objavil g. R. kot članek „Hitro pitanje praseta“. Za leto 1928, vzete cene za krmila seveda niso posebno izplačale pitanja, pač pa se je pri tem gospodarju izplačal krompir po 75 para in ječmen po Din 3.60. To pa pomenja za domače gospodarstvo precejšen dobiček.

Za pitanje so vzeli 12 tednov stare pujske v teži od 25 kg in jih začeli krmiti s parjenim in ohlajenim krompirjem, ki so mu dodajali za oblogo za dan in glavo po 1 kg tečne kreme. Ta je vsebovala 70% ječmenove moke, 15% ribje moke in 15% mesne moke. Krompirja se je porabilo na dan in glavo po 4.3 kg prvi teden, pozneje pa vedno več.

Pitanje je trajalo 11 tednov. V tem času se je porabilo na prasiča skupaj 632 kg krompirja (povprečno na dan 8.21 kg) in 77 kg tečne krme.

Prasiči so v tem času pridobili na dan po 0.55 do 1.10 kg, povprečno 0.77 kg, kar znači zelo ugoden prirastek. Po 11 tednih so tehtali prasiči po 85 kg in so pridobili po odbitku pričetne teže 25 kg — po 60 kg na svoji teži in to v starosti 5½ mesecev.

Če izračunimo sedaj še denarni uspeh tega pitanja po današnjih cenah in prilikah, se nam pokaže sledeča slika:

1. Izdatki za pitanje:

632 kg krompirja po 0.50 Din	316 Din
77 kg tečnih krmil po 2 Din	154 Din
Skupaj	470 Din

2. Izkupiček za prasiče:

85 kg po odbitku 25 kg prvotne teže	
= 60 kg po 12 Din =	720 Din
Čisti dobiček znaša torej	250 Din

ali pa, če vzamemo, da se je kmetu izplačal njegov krompir po 75 para, tedaj mu še vedno ostane pri prasiču 92 Din čistega dobička.

Tudi tečna krmila so precej visoko vzeta po 2 Din kg, kajti krmna moka se dobi še danes po Din 1.30 do 1.50. Ribja moka je seveda draga, po 7 Din kg, toda za vso dobo jo potrebujemo komaj 11 kg na glavo.

Ta zgled priča, kako se izplača tako pitanje mladih prasičev. Sicer si pa naj vsak prasičerejec sam napravi primeren proračun, na kakšen način se mu njegovi pridelki najbolje vnovčijo, ali s prodajo v nepodelanem stanju, ali pa v obliki opitanih prasičev.

L.

Nad kaparje ali ščitaste uši.

Redki so pri nas kraji, kjer še niso nastopili na sadnem drevju silno škodljivi kaparji ali ščitaste uši, in to na raznem drevju. So to pravzaprav uši, ki živijo tudi od soka dreves, ker se zajedo na vejah in brstih ter napravijo kapicam ali ščitom podobna skrivališča. Pod kapico ali ščitom se razvijajo namreč tekom leta popolnoma razvite samice, ki jih je s prostim očesom prav dobro ločiti in ki so obdani spomladi z nebroj jajčec, iz katerih se razvijejo protii poletju mlade ličinke. Te majčkane, komaj vidne, rumenkaste ličinke, se razvijajo do jeseni ter prezimijo v razpokah na lubju in celo na koreninah kot rdečkaste 1½—2 mm velike uši. Kot spremljevalko in opasna bolezen sledi kaparjem vsepovsod „sajavost“, ki se kot črn prah naseli na sladek sok, ki ga izločujejo kaparji po vejah, listih itd. Ta bolezen povzroča, da odpade listje predčasno od napadenega drevja.

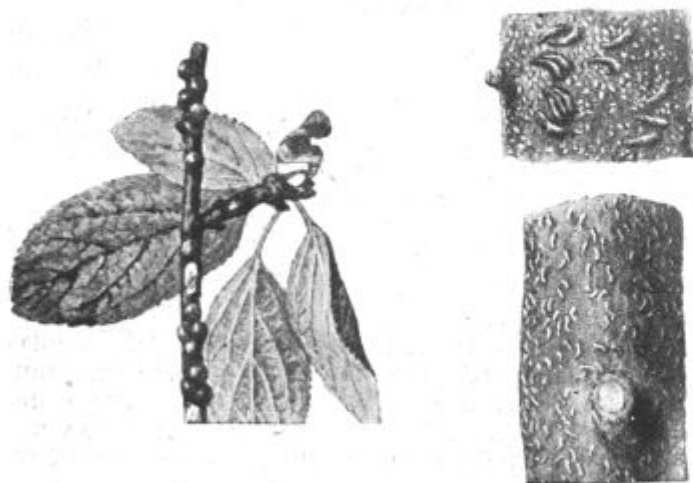
Ti škodljivci so se pri nas silno razpasli in ogrožajo obstoj naših sadonosnikov.

Vprašanje nastane, kako jih je zatirati. Predvsem je treba drevju postreči, t. j. **ga saditi na pravilno razdaljo, mu redno gnojiti** s hlevskim gnojem in umetnimi gnojili in gojiti **kolobar** vsaj okoli mladega drevja. Dalje **očistiti drevje** sedaj v jeseni **mahu, lišajev, stare skorje** ter odstraniti vse suhe, pokvarjene veje, **izrastke iz korenin in na deblu, razredčiti pregosto vejevje v kroni, in vse to skupaj sežgati.**

To drevje moramo potem vztrajno škropiti **po dvakrat**, in sicer **jeseni** ob lepem vremenu, ko ne zmrzuje in ko listje odpade, drugič pa **spomladi** kake 3 tedne preje nego drevje odžene. **Koščičarje škropimo s 5% arborinom** (½ kg arborina na 9 ½ litra vode), **pečkarje pa z 10% arborinom** (1 kg na 9 litrov vode).

To delo bo pa le tedaj zaleglo, če se vsi sadjarji poprimajo tega zatiranja, ker posameznik ne doseže nikdar popolnega uspeha. Priporočamo raznim podružnicam (kmetijskim, sadjarskim), da se zanimajo in ukrenejo vse potrebno, da zatremo te nevarne sadne škodljivce. Sedaj je čas, da si naročijo v to svrhu potreben arborin pri Kmetijski družbi.

Fr. Kafol.

Slika 38. 1. Češpljev kapar (leva slika), ki živi tudi na trtah, breskvah, ribezu in agrasu ter na raznem gozdnem drevju (lipi, hrastu).

2. Vejičasta ščitasta uš (desna slika) živi na jablanah, hruškah, kutinah in belem trnju.

Kdaj bomo letos pretakali vino.

Bliža se čas pretakanja vina. Zlasti ono vino, katero je iz grozdja, ki se je trgalo pred in po 1. oktobru, bo dokaj kmalu pripravno za pretakanje; izjema je seveda napol sladko, ki se je pozneje trgalo in ki bo šele okoli novega leta godno za pretakanje. Iz tega sledi, da se pri pretakanju pravzaprav ne da določiti občeveljavnega termina. Čas pretakanja zavisi pravzaprav le od značaja dotičnega vina samega.

Stalno pravilo je, da se pred prvim pretakanjem mora napraviti majhno preizkušnjo v kozarcu na njega stanovitnost. Kozarec z vinom se postavi na dotični sod. Čez kratek čas že lahko opazujemo v kozarcu, kakšen vpliv ima nanj zrak pri pretakanju.

Za primer, da se vino lepo čisti in ne izpremeni prav nič barve, tedaj ga moramo takoj pretočiti. Pri tem ga je močno prezračiti, in sicer na ta način, da pritrdimo na pipo razpršilnik, ali pa denemo v škač, postavljen pod pipo, kako rešetko ali metlico, da teče vino skozi in se tako zrači.

Ker je pa letos vreme pri trgatvi izredno nagajalo in je dobršen del grozdja močno gnil, je pričakovati, da bodo vina **rjavela**; treba je zato previdnosti.

Da se ubranimo rjavenju vina, se poslužujemo dveh sredstev, t. j. pasteriziranja ali žveplanja in na to čiščenja ali precejanja. V naših razmerah se priporoča žveplanje. Na 1 hl vina se vzame $\frac{1}{2}$ do 1 azbestni trak žvepla, ali 4 do 5 g natrijevega bisulfita, ali pa 5 do 10 g kalijevega metabisulfita. Če po-

stane vino pri tem motno in se noče čistiti, ga čistimo še s sredstvi, ki močno razbarvujejo, t. j. želatina, posneto mleko ali sirnina.

Vkljub temu, da so nekateri letos mošte iz gnilega grozdja razsluzili, so taka vina lahko še vedno podvržena rjavenju, zlasti, če se je uporabljalo slabo žveplo. Tudi navidez zdravo grozdje nam prizadene lahko velike sitnosti.

Kletarske izkušnje nas uče, da je treba vino v mokrih letinah, zlasti napravljeno iz gnilega grozdja, že **novembra meseca pretočiti**; pozno pobrana (napol sladka) pa okoli novega leta.

Ako pa poskus pokaže, da vino ni stanovitno in da rjavi, se **previdno in hitro pretoči v močno zažveplan sod**. Pri tem je paziti, da pride **čim manj zrakom v dotiko**. Po preteku osmih dni je poskušnjo v kozarcu ponoviti. Če se opazi, da vino vkljub pazljivosti po pretakanju ne drži barve, je dodati 5 g natrijevega bisulfita ali 10 g kalijevega metabisulfita. Osem dni pozneje je tako vino čistiti ali precediti. Čistimo ga z želatino in dodatkom tanina, če ni hudo porjavelo; ako je pa močno rjavo in je dobilo slab okus, ga čistimo s posnetim mlekom ali s sirnino. Po preteku treh tednov po čiščenju, se vino pretoči v nekoliko zažveplan sod.

Vsa ta dela se obavijo hitreje in brez sitnosti, kdor ima priprave za pasteriziranje na razpolaganje. Gospodarsko navodilo „Kako je čistiti ali precejati vino z raznimi sredstvi“, se dobi pri Kmetijski družbi za 2 Din.

Končno priporočamo vinogradnikom, zlasti pa kmetijskim in vinarskim podružnicam, da si skušajo nabaviti vinske sesalke. Vsak večji vinogradnik ali pa podružnica bi morala imeti vinsko pumpo za člane, s katerimi se pretaka vino na najlažji način.

Fr. Kafol.

Novi vinski zakon in pravilnik.

Dne 24. junija 1930. je kmetijski minister podpisal pravilnik, ki tolmači, kako se ima izvajati novi vinski zakon, veljaven za vso Jugoslavijo. Ta zakon je stopil v veljavo 18. junija 1930. in z njim so bili ukinjeni vsi starejši predpisi, ki so veljali glede vina v posameznih delih naše države in ki so bili drugačni na teritoriju predvojne Srbije, drugačni v deželah bivše Avstrije in zopet različni na Hrvaškem in v komitatih (Banat) bivše Ogrske.

Novi vinski zakon v svojem prvem poglavju točno določa pojem **vina**. S to označbo smemo imenovati le pijačo, ki je nastala vsled alkoholnega vrenja mošta iz svežega grozdja **žlahtne** vinske trte. Šmarnica torej ni vino v zmislu zakona, ker je samorodnica in ne žlahtna trta, zato moramo to pijačo označiti le z imenom „šmarnica“. Istotako moramo označiti alkoholne pijače ostalih samorodnic le kot „vino od samorodnic“. Sadjevec nosi ime po onem sadu, iz katerega je bil napravljen, na primer „jabolčnik“ ali „hruškovec“.

Za slovenskega vinogradnika silno važno vprašanje glede **slajenja mošta** z rafiniranim sladkorjem je rešil vinski zakon na ta način, da dopušča **popojno s'ajenje**. V primeru nenormalnega razvoja grozdja lahko zahteva občina za vse svoje vinogradnike, ali pa posameznik zase dovoljenje za to

izboljšanje od banovinske uprave, katera dovoli po potrebi pridatek največ do 4 kg rafiniranega sladkorja na vsakih 100 litrov mošta. Ker daje banovinska uprava to dovoljenje le v primeru, da grozdje ni dobro dozorelo in ker ima tak mošt vedno dovolj lastnih kislin, je zakonodavec prepovedal pridajati takemu oslajenemu vinu vinsko oziroma citronovo kislino. Ta omejitev je imela namen, da bi se omejilo slajenje normalno razvitih moštov na jugu države, ki imajo malo kislin in kjer se prodajajo vina v glavnem po odstotkih alkohola, vsled česar so se mošti sladili le, da se poviša odstotek alkohola, ne da bi se pri tem poboljšala tudi kvaliteta pridelka. Brez posebnega dovoljenja lahko povišamo odstotek sladkorja v moštu na ta način, da mošt vkuhamo in ga tako zgostimo. Tak zgoščen mošt lahko primešamo tudi drugemu moštu. V Sloveniji se mošt ne vkuhava, v Dalmaciji pa izdelujejo deloma na ta način svoj „prošek“.

Za **razkisanje vina** uporabljamo lahko tri sredstva, in sicer: ogljikokisli kalcij (kalcijev karbonat), ogljikokisli kalij (kalijev karbonat) in vinskokisli kalij (nevtralni kalijev tartrat). Vsa ta sredstva morajo biti enološko čista in so enakovredna. Dopustno množino v posameznih vinorodnih krajih določa banovinska uprava na predlog Kmetijske poskusne in kontrolne postaje v Mariboru. Ta kletarska manipulacija je važna posebno za Slovenijo, vendar tudi tukaj ne igra prevelike vloge, ker pokupijo ravno cenejša kislina vina navadno vinski trgovci ter ga križajo z nevtralnimi južnimi vini, ki jim primanjkuje vinske kisline. Ravno s to mešanico mnogokrat občutno konkurirajo v ceni slovenskemu vinogradniku.

Vinu, ki vsebuje **premalo kisline**, lahko dodamo vinsko ali citronovo kislino. Pridatek slednje je važen le za proizvodnjo penečega vina. Dopustno množino vinske kisline predpisuje banovinska uprava. Slovenskemu vinu normalno nikoli ne dodavamo kislin.

Žveplamo lahko vino na tri načine: 1. s sežiganjem žvepla; 2. z enološko čistim kalijevim metabisulfitom (ta sol se raztopi v mali količini vina in vlije v sod) in 3. s čistim kondenziranim tekočim žveplenim dvokisom. Prvi način je udomačen v Sloveniji, drugi in tretji vsled svoje enostavnosti pa posebno v Dalmaciji, kjer je prineslo baš žveplanje moštov s kalijevim metabisulfitom ogromno korist vinogradnikom, ker se ž njim najlažje prepreči na jugu zelo nevarna in navadna vinska bolezen očetni cik. (Dalje prihodnjič.)

Dobičkanosnost kokoši ni povsod enaka.

Vsak gospodar, če je pameten in misli na napredek, se pri različnih panogah, ki jih goji, vedno tudi vpraša, če se mu ta ali ona izplača. Kar se ne izplača, naj opusti. Če bi nas kdo vprašal, ali se reja kokoši obnese, bi morali pritrjevalno odgovoriti, kajti izvoz jajc iz naše države vrže velikanske vsote, ki pridejo v korist tistim, ki redijo mnogo kokoši in ž njimi pravilno ravna.

Toda navzlic visoki donosnosti kokošereje ni v kmetijskem gospodarstvu nobena stvar tako obso-

ražena in ne povzroča toliko jeze skrbnim gospodarjem, kakor ravno kokoš. Če vidimo žita na njivah, ki jih kokoši dosežejo, pomandrana, na travnikih polno vališč in perja, gnoj neprestano prekopan in premetan, da ni več gnoj, ampak le nekaj razmetanih smeti, pod kozolci največji nered, itd., pa se moramo vprašati, ali se ta panoga navzlic tem nedostatkom vendarle izplača.

Po strnjenih vaseh, kjer ima vsak posestnik po nekaj kokoši, ki jih krmi o pravem času in zadostno, da kokoši ne stradajo, se že izhaja. Če jih pa lastnik kokoši istih ne zadovolji z zadostno krmo, tedaj si jo poiščejo v bližini, tudi na sosedovem posestvu. Videl sem celo njivo ajde od kokoši uničeno, pred par leti zelnik, ki je bil opustošen od sosedovih kokoši, da ni bilo niti ene glave zelja, in še mnogo podobnega. Pomiloval sem oškodovance in si mislil: ali se res ne da temu odpomoči?

Kakor je v mnogih ozirih srednja pot najboljša pot, tako je tudi glede kokoši. Brez njih ne more biti nobena kmetijska hiša, to se razume, saj se jajca vsak dan potrebujejo in če se zanje kaj dobi, tudi prav pride. Žal pa, da jih mnogi preveč redijo in premalo krmijo, kar težko občutijo oni sosed, ki so v njih bližini, kajti kokoši ne poznajo šeste zapovedi „Ne kradi!“ Koliko tožb je že bilo zaradi kokoši, in koliko bi jih še lahko bilo, če bi se mnogi ne premagovali in dalje trpeli. Toda trpeti leta in leta zato, da se drugi večkrat s kurjo pečenko mastijo, pa je pod častjo tistega, ki trpi, pa tudi tistega, ki se masti.

Vsaka kmetija naj bi imela ograjen prostor, kamor bi kokoši zapirali takrat, ko se na polju seje in ko žito zori. Zaprli naj bi jih vsaj za 14 dni, dokler žito ne vzkali in se nekoliko obraste, oziroma ob zoritvi, dokler ni žito požeto. S tem bi se obvarovali pred škodo in prepiri.

Vedno se poudarja kot najvažnejša zapoved: Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe! V tem pogledu je pa ta zapoved še posebno na mestu, kajti nas samih mora boleti škoda, povzročena po naših kokoših pri sosedih. Če bomo vsi kmetje to upoštevali, tedaj ne bo nobenemu treba iskati pravice in odškodnine drugod, kar ima včasih prav neljube posledice za oba prizadeta.

Blagor kmetom, ki živijo v slogi in miru; to je njih največja sreča, ki jo zares medsebojno uživajo. Da se pa to da doseči, se mora potruditi vsakdo, kajti tistemu, ki trpi škodo od svojega sosed, je težko ali skoraj nemogoče gojiti pravo ljubezen do njega.

Bošnjak.

Dve pogosti kunčji bolezni.

Bolezni, ki se posebno radi pojavljata pri kunčih, sta napenjanje in driska ali griža.

Napenjanje se najčešče pojavi pri mladih živalih, pa tudi odraslim ne prizanes. Spoznamo jo po tem, da ima obolela žival zelo napet trebuh in nič ne je. Bolezen nastane vsled preobilega krmljenja sveže detelje in drugih zelišč. Zelo pogosto se pojavi spomladi pri prehodu suhe krme na zeleno. Obolelo žival je ločiti od ostalih. Nato ji vlijemo v gobček 2 kapljici salmiakovega cveta (amoniak) na žlički vode ali mleka. Namesto salmiakovega cveta damo lahko žličko ricinovnega olja. Takoj po zaužitju zdravil je

treba žival spustiti na prosto in jo preganjati do 5 minut. Nato jo pustimo, da se odpočije. Če živali odleže, jo moramo do 5 dni krmiti le s suho krmo. V težjem primeru je najbolje, da žival zakoljemo ter meso uporabimo v kuhinji.

Driska ali griža je posledica prehlada ali napačnega krmljenja. Zapazimo to bolezen na živalskem blatu, ki je mehko in celo tekoče, v težjem primeru pomešano s krvjo. V tem primeru je treba bolno ži-

val namestiti v čist, topel in suh hlevček ter ji pokladati samo suho krmo. V gobček ji vlijemo 2—3 kapljice jodove tinkture na žlički mleka ali vode enkrat na dan, toliko časa, da opazimo izboljšanje na blatu. Poleg suhe krme, obstoječe iz ovs, mrve itd., damo oboleli živali nekaj vrbovih vejic, katerih lub ugodno vpliva na obolelo črevesje. Prejšnje bivališče obolele živali pa je treba temeljito osnažiti, umiti in razkužiti s kreolinovo ali lizolovi 2% raztopino.

Inkret.

Zadružne živinorejske razstave v kranjskem okraju.

V letošnji jeseni sta se vršili v kranjskem okraju dve večji zadružni živinorejski razstavi, in sicer 11. oktobra v Kranju, 18. oktobra pa v Selcih nad Škofjo Loko. (Glej sliko 39.). Na razstavo v Kranju je bila prignana živina iz področja živinorejskih zadrug v Predošljih, Žabnici, Naklem, Šenčurju, Hrastju, Smledniku, Vogljah, Cerkljah, Trsteniku, Olševku in Stražišču. V Selcih je bila razstavljena živina članov tamošnje živinorejske zadruge. Pri obeh razstavah so zadruge pokazale izbrano plemensko živino in dokazale, da razpolagajo z družniki s prav dobrim domačim plemenskim materialom. Nanj lahko stavi smotrna zadružna selekcija (odbira) velike nade.

Na razstavo v Kranju so prignali zadržniki 179 glav živine, in sicer 47 bikov, 98 krav in 34 telic. Razstavo je organiziral sreški kmet. referent J. Sustič s sodelovanjem „Živinorejske skupine za kranjski okraj“ (t. j. združenja živinorejskih zadrug tega okraja). Od šreskega načelstva je bil navzoč načelnik Jos. Znidarčič, od kr. banske uprave kmet. inspektor inž. Jos. Zidanšek in inž. Muri, od Kmetijske družbe predsednik Oton Detela. V ocenjevalnih komisijah so poleg že omenjenih kmetijskih strokovnjakov sodelovali veter. Vinko Bedenk, inž. Oblak, veter. insp. Korošec, Anton Umnik, Josip Primožič, Franc Jamnik, Ivan Ovsenik in Josip Kveder. Za premovane živali je bilo razdeljeno 28.530 Din nagrad. Razen tega so prispevale k darilom tudi pristojne občine z večjimi in manjšimi zneski za živino lastnih območij. Tako se je razdelilo preko 40.000 Din nagrad.

Prigon na razstavo v Selcih je znašal 13 bikov, 37 krav in 15 telic, skupaj 65 glav zadržne živine. To so bile skoro same lepe živali, zenačenih oblik in visoke mlečnosti. V komisiji so sodelovali med drugimi sres. kmet. referent Sustič, veter. referent Goljar in Franc Jamnik. Priznано je bilo skupno 8600 Din nagrad.

Obe razstavi sta izzvali pri opazovalcih zadovoljstvo glede čistosti v pasemskem oziru, nadalje glede dobrih oblik, zlasti pa mlečnosti. Razstavi pričata o znatnem napredku živinoreje v kranjskem okraju, kar je pripisovati smotrenemu

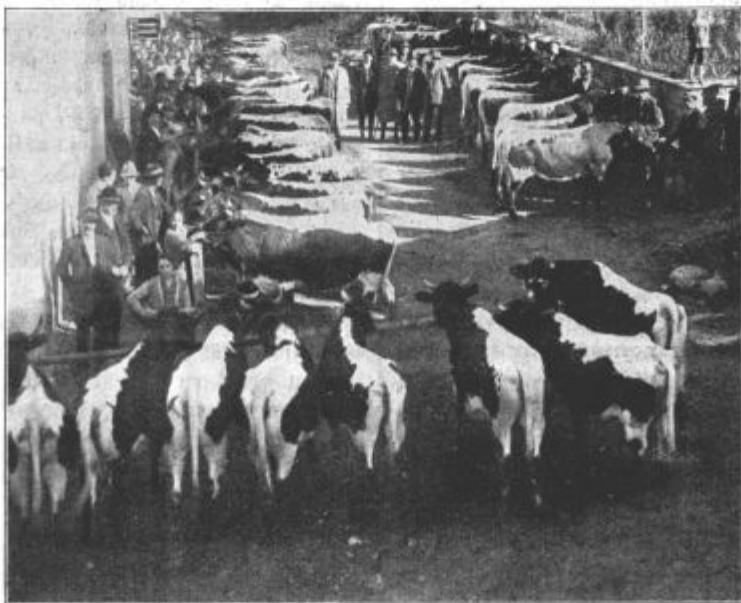
prizadevanju bivših živinorejskih odborov, zlasti pa živinorejskih zadrug. Med temi je tri četrtine takih, ki obstojajo šele od začetka leta, vendar prikazujejo z malimi izjemami najboljše voljo za pozitivno zadržno delo. Mlajše zadruge so pokazale plemenski material živine, s katerim pričenjajo selekcijsko delo. Če bodo to delo dosledno, vztrajno in stalno vršile, ne morejo izostati rejski uspehi, ker je osnovni material domoroden, dober in ne zaostaja za avstrijsko pingavsko živino. Naši činitelji

opetovano nakupujejo pretrano drago plemensko pingavsko živino v Avstriji. Primerjanje živinoreje v avstrijskih alpskih deželah z gorenjsko odbrano živino pa priča, da v glavnih svojstvih naš domač material ne zaostaja za avstrijskim, temveč ga glede skromnosti v prehrani, izrabi krme, odpornosti in relativni mlečnosti v gotovih okoliših (n. pr. Selca, Naklo i. dr.) celo prekaša. In res se pogostoma zglašajo celo avstrijski kupci, ki nakupujejo pri nas že odslužene plemenske bike za nadaljnjo plemensko uporabo (n. pr. v kranjskogorskem okolišu). Je torej ekonomski in rejski greh, nositi naš denar avstrijskim kmetom in ne imeti od tega nobenih posebnih rejskih koristi.

Koristi od importiranih originalnih pingavskih bikov so z malenkostnimi izjemami v povojnih letih naravnost neznatne. Če pomislimo, da stane odrasel importiran pingavski bik najmanj okrog 15.000 Din in če ugotovimo, da se da s tem zneskom v obliki subvencij odbrati najmanj 6 do 8 različnih domačih bikcev, ki se bodo z 99% gotovosti dobro obnesli, vidimo jasno začrtano pot za bodoče delo in uporabo denarja. Denar bo tako ostal doma, pride v prid slovenskemu kmetu, z njim pa bomo obenem tudi vzgajali dobre domače bikorejce, ki nam jih krvavo manjka.

Zato je skrajni čas, da se organizirajo gorenjske živinorejske zadruge tudi v trgovskem oziru in prično stalno vzgajati plemensko živino za lastne potrebe, a tudi za trg v drugih banovinah, ker imamo za to prav vse pogoje. Ta akcija bi ohranila državi in revnemu živinorejcu veliko tisočakov. Kaj zmore smotreno zadržno delo, vidimo razločno pri živinorejski zadruzi v Selcih nad Škofjo Loko. Plod 25 letnega dela vkljub težki vojni dobi in povojnim slabostim je očitno pokazala letošnja razstava, ki s kranjsko razstavo potrjuje in podčrtava zgornje trditve. Prizadetim zadržnim delavcem gre vse priznanje!

J. Sustič.

Slika 39. Zadružna živinorejska razstava gorenjske pingavske živine v Selcih nad Škofjo Loko, dne 18. oktobra 1930.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 57. Pri nas rase polno češmina, ki ima letos vse polno plodov. Nabral sem precej češminovih jagod, da bom napravil iz njih očet. Sosedu me pa svari, češ, kis iz češminovih jagod ni zdrav. Ali je res kis iz češmina škodljiv in ali se lahko njegove jagode uporabijo v druge namene? (I. I. P. v H.)

Odgovor: Češmin je izredno nadležno grmičevje, ki povzroča veliko škodo, zlasti ako se nahaja okoli njiv, ker omogočuje, da se na njegovih listih prehranjujejo žitu škodljive glivice, zlasti rja na žitu. Proti rji nimamo namreč nobenega sredstva, razen da ugonablamo češmin kjerkoli ga najdemo. Sicer izdelujejo iz češminovih korenin in lesa znano lepo rumeno barvo in mizarji uporabljajo tudi les, ker je lepo barvan in dokaj trd, vendar to ne zadostuje, da bi se ga ne zatrla. Iz jagod pa, ki vsebujejo mnogo jabolčne kisline, se lahko napravi kis, ki pa ni zdravju škodljiv, nasprotno, če ga mešamo med sadje v kis ali kako drugo alkoholno pijačo, namenjeno za napravo kisa, ga celo izboljšamo. Iz jagod izdelujejo kuharice z dodatkom sladkorja prav dobre mezge, želé itd.

Fr. K.

Vprašanje 58. Nameravam pognojiti mladi detelji z umetnimi gnojili. Imam namreč 1½ oral lucerne in 1 oral domače detelje. S kakšnimi umetnimi gnojili naj gnojim detelji in ali je sedaj boljši čas za gnojenje ali spomladi? (A. S. v P.)

Odgovor: Mladi lucerni ali pa tudi domači detelji je najbolje gnojiti s Tomasovo žlindro in 40% kalijevo soljo. Tudi pepel od lesa je dobro gnojilo za deteljišča, ki pa ne presega v učinku prvih dveh. Tomasova žlindra vsebuje 18 do 22% fosforne kisline in 35 do 60% apna, torej gnojila, ki ga detelje zelo potrebujejo za svoj razvoj. Zaraditega je Tomasova žlindra mnogo bolj priporočljiva kakor superfosfat, ker traja učink nek žlindre več let. Tudi kalijeve sol je poleg tega neobhodno potrebno gnojilo za deteljo; dušika pa ne potrebuje, ker ga sama pridobiva iz zraka. Najbolje je, da trosite Tomasovo žlindro, pomešano s kalijevo soljo sedaj v jeseni ali pa čimprej pozimi po deteljišču. Na 1 oral je vzeti vsaj 200 kg Tomasove žlindre in 100 kg kalijeve soli. Spomladi naj se potem deteljišča narahlo pobranajo.

Fr. K.

Vprašanje 59. Lansko jesen sem kupil štiri prasičke. Že po dveh tednih so oboleli. Eden je kmalu poginil, ostali so navidezno ozdraveli, a so se slabo redili. Ker je pa eden močno kašljal, sem ga zaklal ter sem našel na pljučih vsepolno la-sem podobnih črvov. Ker mi več let zaporedoma svinje kašljajo, boleha jo in se slabo redijo, vprašam, kaj naj storim, da ostanejo prasiči zdravi? (A. P. v R.)

Odgovor: Vaši prasički so vsled tega oboleli, ker so se okužili v Vašem hlevu. Najbrže so bile svinje kdaj na kugi bolne, pa se niste za to brigali in niste hleva dovolj razkužili. Vsekakor priporočamo, da pokličete živinozdravnika, ki bo ugotovil vzrok tej bolezni. V primeru pa, da Vam pogine še en prasiček, ga pošljite potem županstvu na drž. veter. bakteriološki zavod v Ljubljani, Lipičeva ulica, kjer se bo natančno preiskal in tudi ugotovila bolezen. Na vsak način je treba, da preišče živali živinozdravnik, ker je to gotovo kužna bolezen.

vet. R.-k.

Vprašanje 60. Moj sosed je na koncu moje njive na svoj svet navozil kup njivskih odpadkov, da ne morem pri oranju te njive stezati na njegov svet. Obračanje na njegovem svetu se nemoteno vrši že od leta 1872., ko je stekla gorenjska železnica. Ali mi more sosed braniti stezanje na njegovem svetu? (A. L. v S.)

Odgovor: Stezanje na sosednem svetu je, če se nemoteno vrši najmanj 30 let nepretrgoma, priposestovana služnostna pravica, ki se da ukiniti le po prostovoljnem pristanku

upravičena. Če ste Vi, oziroma Vaši predniki že skoraj 60 let stegovali na sosednjem svetu, t. j. obračali živino pri oranju, in to pravico izvrševali javno, nemoteno in dobroverno, je ta pravica priposestovana in sosed Vam ne sme braniti njenega nadaljnjega izvrševanja. — Gotovo je nastal med Vam in sosedom kak spor, vsled česar Vam skuša sosed nagajati. Svetujemo Vam, da skušate mirnim potom dopovedati sosedu, da on nima pravice braniti Vam stezanja na njegovem svetu, kakor ne morete Vi drugim sosedom prepovedati, če obračajo živino na Vašem svetu.

L.

Vprašanje 61. Moj sosed mi hče postaviti barako tik moje hiše, komaj meter odaljeno od mojega praga. Kako preprečim sosedu postavitev barake pred mojim pragom? (I. K. v V.)

Odgovor: Nihče ne sme postavljati nobene zgradbe brez dovoljenja stavbne oblasti, ki je v prvi instanci županstvo. Tudi Vaš sosed mora najprej zaprositi za tozadevno stavbno dovoljenje. Preden županstvo to izda, mora napraviti komisijski ogled na licu mesta, h kateremu je povabiti vse tiste sosede, ki so z novo zgradbo lahko prikrašani v svojih pravicah. Pri tem ogledu mora vsakdo prijaviti svojo pritožbo proti nameravani zgradbi. Komisija potem odloči, v koliko so te pritožbe upravičene in ne izda dovoljenja za zgradbo, ali jih pa ovrže. Tisti sosede, ki so pri komisijskem ogledu podali svoje pritožbe, ki jih pa komisija na pr. ni upoštevala, imajo pravico pritožiti se na II. instanco stavbne oblasti, ki je pri sreskem načelnstvu. — Če Vaš sosed ni prijavil svoje zgradbe županstvu, jo vendarle postavlja ne glede na Vaš ugovor, javite to nemudoma županstvu in zahtevajte od tega, da prepove zgradbo tako dolgo, dokler se ne izvede zakonito postopanje.

L.

Vprašanje 62. Pred tremi leti sem zasadil nekaj jablan in hrušk na vrtu. Že lansko leto sem opazil, da so bila nekatera pri tleh oglodana in celo na koreninah ter so se letos posušila. Živali, ki je drevje uničila, pravimo pri nas voluhar. Kako se ubranim voluharja na vrtu? (F. P. v V.)

Odgovor: Voluhar je poleg zajca najopasnejši škodljivec sadnega drevja, ker nam oglođa toliko mladega drevja in ga s tem uniči. Prav uspešnega sredstva proti voluharju nimamo. Zatiramo ga n. pr. s tem, da gojimo dobre mačke in da uporabljamo razne pasti, ki se dobijo za majhen denar pri družbi. Novo sredstvo je pa Zelio-pasta, ki se jo dobi pri Chemotehni v Ljubljani. Žival rada žre korenje, še rajše peteršiljev korenček, ki ga razpolovimo in namažemo s to pasto. To vabo nastavljamo potem v rove toliko časa, dokler isti izginevajo. Je to namreč znak, da jih živali odvezemajo in se z uživanjem teh korenčkov zastrupljajo.

Fr. K.

Kmetijsko-šolski vestnik.

Na kmetijski šoli na Grmu se je slovesno zaključilo šolsko leto 1929/30. dne 31. oktobra. Pri izpitih, ki so se vršili zadnji teden šol. leta, so dosegli gojenci lepe uspehe tako v vedenju in pridnosti kakortudi v posameznih predmetih. Z odličnim uspehom je dokončal šolo 1, in sicer Svetec Pavel iz Leskovca, ki je dobil pohvalno diplomu in lepo darilo od zavoda. S prav dobrim uspehom je zaključilo šolanje 14 učencev, z dobrim 11 in z zadostnim 3. Izpitom je prisostvoval načelnik kmet. oddelka kr. banske uprave g. inž. A. Podgornik, ki je tudi zaključil šolsko leto z lepim nagovorom in razdelitvijo izpričeval. V svojem nagovoru je priporočal odhajajočim gojencem zlasti vsestransko izpopolnjevanje njihovega znanja, ljubezen in spoštovanje do staršev, ki so veliko žrtvovali, da so jih vzgojili in mogli dati v kmet. šolo, in varčnost, ki je važen pogoj za razvoj in

napredek naših kmetij. Že prejšnji večer se je g. načelnik udeležil tudi poslovnega večera, ki so ga priredili učenci sami v okrilju svojega društva.

Gospodarske stvari.

Oddaja sadnega drevja v Novem mestu. Podružnica Kmetijske družbe v Novem mestu ima oddati nekaj sadnega drevja in več korenjakov. Pozivajo se v prvi vrsti člani omenjene podružnice, da se pravočasno in čimprej prijavijo za kritje svojih tožadnih potreb. V kolikor bi člani teh sadik ne pokupili, pridejo tudi nečlani v poštev. — T. č. upravitelj.

Vinski sejm v Ivanjkovcih priredi vinarska zadruga Jezualemčan dne 10. decembra t. l. Otvoritev bo ob 8. uri. Letošnji mošči se prav lepo razvijajo in bodo do takrat že gotovo tako daleč, da se bo dala kvaliteta popolnoma presoditi. Pridelek je letos dvakratni od lanskega. Cene so pa izredno nizke. Pripuščena bodo le vina iz Ljutomersko-Ormoškega vinarskega okoliša. Ta sejmska prireditelj je 6. tukaj ter je pri producentih, kakor kupcih zelo priljubljena. Vršni se v restavracijski dvorani tik kolodvora, toraj vreme ne more prav nič motiti. Kaka eventualna pojasnila daje rade volje uvodoma omenjena zadruga.

Zloraba geografskih nazivov izvora za vinogradske proizvode. Po zakonu o konvenciji o trgovini in plovitbi med kraljevino Jugoslavijo in Francijo, sklenjeno dne 30. januarja 1929. v Parizu (Uradni list št. 249 iz 1929), je v čl. 15 vsaka zloraba geografskih nazivov izvora za vinogradske proizvode prepovedana. To velja v prvi vrsti za nazive vinogradskih proizvodov, n. pr. šampanjec, konjak itd. (naštete v Uradnem listu št. 242. iz leta 1930.), če niso res originalni. Omenjeni zakon je stopil v veljavo 15. maja 1929. in se je naša vlada obvezala, da bo v osemnajstih mesecih od dne, ko stopi zakon v veljavo, po zakonu postopala. Ta rok poteče s 15. novembrom t. l. Na to se opozarjajo producenti in prodajalci vinogradskih proizvodov, da se izognejo zakonskim posledicam, ki so predvidene za primer zlorabe originalnih nazivov francoskih vinogradskih proizvodov. Originalne nazive smejo torej uporabljati le za originalne francoske vinogradske proizvode, ki pa morajo imeti listino o izvoru. Take listine morajo po carinskih predpisih spremljati vsa vina, ki se uvažajo iz Francije.

Ustanovitev živinske zavarovalnice v Laškem. Pripravljalni odbor pozivalja na ustanovni občni zbor društva Samopomoči za primer pogina ali zasilnega zakola govedi in svinj v Laškem. — V nedeljo, 14. decembra t. l. ob 9. uri se vrši ustanovni občni zbor društva Samopomoči v 3. a razredu slovenske osnovne šole v Laškem s sledečim sporedom: 1. Čitanje pravil, event. izpreminjalni predlogi istih. 2. Volitev 7 odbornikov in 7 namestnikov, in sicer po 1 iz vsake kmetijske podružnice (7 kmetijskih podružnic v srezu). 3. Volitev treh pregledovalcev računov. 4. Volitev cenilcev in nabirateljev članov in prijavnin. — Takoj po občnem zboru se konstituira odbor in se da nabirateljem prijavnin potrebna navodila in potrebno število pravilnikov, tako da se Samopomoč takoj oživotvori. Prijavnine se bodo sprejemale za l. 1931. izjemoma do vključno 28. februarja 1931. in počenši takoj po ustanovnem občnem zboru. — Pripravljalni odbor.

Razstava perutnine, kuncev, golobov, ptic pevk in psov v Zagrebu. Na Zagrebačkem zboru (velesejmu) se vrši letos velika razstava perutnine in drugih malih živali ter psov, in sicer od 29. novembra do 2. decembra t. l. Na razstavi lahko sodelujejo perutinarji vseh banovin. Odlikovane živali bodo nagrajene z denarjem in z diplomami. Poleg tega se bo tudi uvedla kolekcija za vsako poedino pasmo in postavilo s tem nekaj šampionat. V komisiji bodo najboljši strokovnjaki - nerazstavljalci. Razstavljalci se opozarjajo že sedaj, da mora biti perut-

nina, namenjena za razstavo, že začetkom novembra cepljena s serumom in vakcinom proti koleri in difteriji in na prijavnici mora biti spričevalo od veterinarjev o izvršenem cepljenju in o tem, da v dotičnem kraju ni kužnih bolezni pri perutnini. Živali bodo na razstavi razporejene po pasmah. Poleg domačih pasem perutnine, bo pripuščena na razstavo tudi plemenska perutnina iz inozemstva, ki pa ne bo prišla pri nagradah v poštev. Ministrstvo za kmetijstvo in banska uprava Savske banovine name-ravata razstavljene živali nakupiti za plemo. — V prvič bodo razstavljeni tudi kunci, ki bodo tudi pregledani in najlepše živali premirane. Glavni namen te razstave je, pospeševanje vzgoje kuncev v krznarske svrhe. Temu bo priključena tudi razstava golobov, ptic pevk, ki jo bo organiziralo Društvo vzgojiteljev teh ptic. V okvirju razstave od 30. novembra do 1. decembra bo razstava plemenitih psov. Natančna pojasnila se dobe pri Upravi zagrebačkog zbora.

Književnost.

„Žena in dom“. Od novega leta izhaja v Ljubljani ženski list „Žena in dom“. Ta list daje pouk slovenskim ženam o vseh gospodinskih in kuhinjskih vprašanjih, o domu, v vzgoji, o zdravju, o šivanju, o vrtnarstvu, o rastlinstvu in drugo. Vsaka številka ima nad deset strani nazornih slik. List ima tudi prilogo za ročna dela in krojno polo. „Žena in dom“ ima rubriko za vprašanja in odgovore, kjer dobe naročnice na vsako vprašanje brezplačen in poučen odgovor. S prihodnjim letom bo imel list poleg zgornjih rubrik tudi take članke, ki bodo poučni za kmetijske gospodinje. List bo posvetil vso pozornost onim kmetiskim dekletom, ki iščejo službe po mestih. Koliko je slovenskih deklet, ki jih mestne službe pokvarijo za vse življenje. Prav zato bo objavljala „Žena in dom“ nasvete, kako naj se kmetijske hčere izogibajo nevarnostim, ki prete mladim, neizkušenim dekletom v mestih. Gospodinje z naše lepe Gorenjske bodo vesele nasvetov, kako naj si uredijo eno ali dve sobici za letoviščarje in smučarje, kako naj postrežejo gostu, da bo vsako leto zopet prišel k njim na oddih. — S temi članki hoče „Žena in dom“ dvigniti tujski promet, ki nudi našim slovenskim gospodinjam izdatne dohodke. — Ker ima list navzlic svoji bogati vsebini izredno nizko ceno, priporočamo našim gospodinjam, da se ga naroče pri upravi, Prule 11, Ljubljana. „Žena in dom“ stane četrtletno samo 18 Din.

Zakon o vinu. Uprava „Gospodarskih Novina“ v Zagrebu, Dalmatinska ulica 10, je izdala „Zakon o vinu“ s pravilnikom in navodilom za vinogradnike, kletarje, vinske trgovce itd. Knjižico je strokovno obdelal prof. Miljutin Urbani. Ta knjižica, pisana v hrvatskem jeziku, je namenjena v prvem redu praksi, predvsem pa onim, ki se bavijo z napravo vina. Kdor je več hrvatskega jezika, mu priporočamo, da si nabavi knjižico, ki stane samo 25 Din.

Iz delovanja podružnic.

Iz Mozirja. Živinsko razstavo smo imeli v soboto 4. t. m. Priredila jo je naša Živinorejska zadruga za Mozirje in okoličico, Šmartno ob Paki, Kokarje in Rečico ob Savinji. Zadrugniki so prignali na razstavo okrog 80 glav. Navzoči gg. inž. Muri kot zastopnik kmetijskega oddelka banske uprave, sreski kmetijski referent iz Celja inž. Oblak, sreski veterinarski referent iz Gornjega grada Samec in živinorejskih nadzornik Zupanc so imeli na razstavi poučna predavanja in nagovore ter so se o stanju živine ugodno izrazili, niso pa mogli ugotoviti napredka. Vkljub temu so bili edini v mnenju, da ne gre v okraju, v katerem se je v teku več desetletij dobro uvedla

in obnesla marijadvorska pasma, delati sedaj kakih izprememb, ker bi to bilo samo v škodo naši živinoreji. Nujno pa so potrebni dobri biki te pasme. V tem pogledu naj oblastva in interesirane korporacije ukreanejo primerno.

Globoko-Pišeče pri Brežicah. V nedeljo, 28. septembra t. l. se je vršilo kmetijsko predavanje, ki ga je priredila kmetijska podružnica Globoko-Pišeče. Po prvi sv. maši se je zbralo v prostorih ljudske šole preko 120 posestnikov in posestnic. Predaval je strok. tajnik g. Kafol o predpripravah za trgatve, o napravi vina iz gnilega grozdja, o ravnanju z novimi vini in o uporabi umetnih gnojil, zlasti mešanega gnojila Nitrofoskal-Ruše kot važnega gnojila jeseni za vinograde. Po predavanju se je razvila živahna debata o sortah, o vinarski zadrugi, o uporabi umetnih gnojil itd. Predavanje se je zaključilo v občo zadovoljstvo navzočih z željo, da se večkrat prirede taka predavanja.

Zborovanja kmet. podružnic.

Krška vas, v nedeljo, 23. novembra 1930. ob dveh popoldne pri g. Kodriču; **Lož,** v nedeljo, 30. novembra 1930. ob eni popoldne pri Al. Znidaršiču v Ložu; **Naklo pri Kranju,** v nedeljo, 23. novembra 1930. ob treh popoldne v stari šoli v Naklem; **Otave-Sv. Vid,** v nedeljo, 30. novembra 1930. ob dveh popoldne v gostilni Jože Zalar; **Petrovče pri Celju,** v nedeljo, 23. novembra 1930. po jutranji sv. maši v šoli (predava ravnatelj inž. Lah); **Polhov gradec,** v nedeljo, 7. decembra 1930. takoj po šesti sv. maši v občinski hiši; **Preska,** v nedeljo, 7. decembra 1930. ob sedmih zjutraj po prvi sv. maši v Društveni dvorani (predava ravnatelj inž. Lah); **Škocjan,** na praznik, 8. decembra 1930. ob osmih zjutraj v občinski pisarni; **Smarje pri Jelšah,** na praznik, 8. decembra 1930. ob treh popoldne v gostilni g. Ivana Habjana (predava strok. tajnik Kafol);

Šostanj, v nedeljo, 23. novembra 1930. ob treh popoldne v Slomškovem domu (predava ravnatelj inž. Lah); **Trbovlje,** v nedeljo, 30. novembra 1930. ob osmih zjutraj v šoli; **Velika Loka,** v nedeljo, 30. novembra 1930. ob treh popoldne pri Alojziju Bukovcu v Vel. Loki; **Vič pri Ljubljani,** v nedeljo, 23. novembra 1930. ob desetih popoldne v gostilni Slavka Novaka na Viču.

Štev. 3839.

RAZGLAS.

V založbi ministrstva za šume in rudnike je izšla knjiga

„ŠUMARSKI ZAKONI I PROPISI“

I. Deo.

Zakon o šumama.

ki št. 10 opremila s komentarjem, uredbami in s pravilniki gg. univ. profesor dr. Josip Balen in drž. svetnik dr. Stevan Sagan. Knjiga vsebuje avtentičen tekst zakona z vsemi uredbami, pravilniki, odloki in formularji, ki so v zvezi s tem zakonom; nadalje natančen komentar, v katerem so pojasnjene vse intencije, ki so vodile ne samo ministrstvo za šume in rudnike, temveč tudi vrhovni zakonodavni svet pri sestavi tega važnega narodno-gospodarskega zakona.

Delo vsebuje 320 tiskanih strani velikega formata ter je tiskano v latinici.

Cena elegantne v platno vezane knjige znaša 100 Din za komad (obenem s poštnino) ter se lahko naroči pri direkciji šum v Ljubljani.

Direkcija šum v Ljubljani.

Za uredništvo odgovoren: Inž. Rado Lah. — Izdajatelj za Kmetijsko družbo: Oton Detela. — Tisk J. Blasnika nasled. Univerzitetna tiskarna in litografija, d. d. v Ljubljani. — Odgovoren Janez Vehar.

KOVAČI!

Najboljši trdi in mehki koki in kovaški premog Vam nudi
Družba „ILIRIJA“
Ljubljana, Dunajska cesta 46
Telefon št. 28—20

Kavo vseh vrst in vsakovrstno špeci-
rijako blago. Semena vedno sveža in
dobro kaljiva. Koruzo in drugo žito.
Pšenično moko prvovrstne kvalitete,
vse po najnižjih dnevnih cenah pri:

Anton Fazarinc, Celje.

Za „Montafonsko živino“

najboljšega potomstva in mleč-
nosti po najugodnejših cenah
iz bližnjih obmejnih plemenskih
vzrejalšč iz **Koroške**, posreduje
brezplačno:

„Zuchtverein für das Graubraune
Gebirgsvieh in Kärnten“

Klagenfurt, Alter Platz 29/II.
(Oesterreich).

Kokoši,

čistokrvne pasme „Bela Wyandott“, so ugodno
na prodaj! Naslov pri upravnistvu „Kmetovalca“
v Ljubljani. 275

Velik voz ali tajsel

nov, skoro nič rabljen, je po zmerni ceni na pro-
daj. Naslov: Mrkun, Videm-Dobrepolje. 273

Zaloga

stekla, porcelana, svetiljk, ogledal,
okvirjev, slik, kipov, vsakovrstnih šip
itd.

FR. STRUPI, CELJE

prevzema vsa stavbna in druga steklar-
ska dela.
Najnižje cene in solidna postrežba.

Kmetovalci! Gnojite z

apnenim dušikom

s tem najbolj cenim, učinkovitim in rentabilnim dušičnim gnojilom
domačega proizvoda.

Z apnenim dušikom ne dajemo zemlji samo dušika, marveč tudi apna. — Tudi žlahtna vinska trta, sadno drevje in vse poljske rastline so za apneni dušik prav posebno hvaležne.

Navodila o načinu uporabe, o potrebnih količinah, o rentabilnosti, dobaviteljih, uspehih in cenah apnenega dušika daje proizvajalec:

Tvornica za dušik d. d., Ruše, pošta Ruše pri Mariboru.

V tej tvornici se dobiva tudi „Nitrofoskal Ruše“, sestavljena na poseben patentiran način iz gnojil: apneni dušik + kalijeva sol + superfosfat.

LJUDSKA POSOJILNICA

REGISTROVANA ZADRUGA Z NEOM. ZAVEZO

V LJUBLJANI

obrestuje vloge in daje posojila in kredite pod najugodnejšimi pogoji. — Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvijo v lastni palači. — Miklošičeva cesta štev. 6.

HRANILNE VLOGE ZNAŠAJO NAD 180 MILIJONOV DIN.

Najuspešnejše sredstvo za rejo domače živine je brezdvomno

„MASTIN“

ki pospešuje rast, odebelitev in omastitev domače, posebno klavne živine. — Jasen dokaz neprecenljive vrednosti „MASTINA“ so brezštevna zahvalna pisma.

Cena: 5 škat. 46 Din, 10 škat. 80 D.

Lekarna TRNKOČY

Ljubljana, Mestni trg 4

(Zraven Rotovža.)

Inserirajte v
„KMETOVALCU“

Pľučne bolezni so ozdravljive!

Pľučna tuberkuloza — jetika — kašelj — suhi kašelj — sluzasti kašelj — nočno potenje — bronhijalni katar — katar požirnika — zaslinjevanje — pljuvanje krvi — bruhanje krvi — tesnoba — astmatično dihanje — bodljaji in t. d. **so ozdravljivi!**

Že na tisoče ozdravljenih!

Zahtevajte takoj mojo knjigo

„Nova umetnost prehrane“

ki je že mnoge rešila. Lahko se uporablja pri vsakem načinu življenja in pomaga bolezni hitro premagati. Telesna teža poraste in postopno apnenje ustavi bolezen. Resni zdravniški izvedenci potrjujejo izbornost moje metode in priporočajo uporabo iste. Čim prej pričnete z mojim načinom prehrane, tem boljše je.

Popolnoma zastoj

dobite mojo knjigo, iz katere boste črpali veliko koristnega. Kogar mučijo bolečine, kdor se hoče na hiter način, temeljito in brez varnosti rešiti svojih bolečin, naj piše še danes!

Naglašam ponovno, da dobite moje pojasnilo popolnoma brezplačno, brez vsake obveze z Vaše strani in bo Vaš zdravnik gotovo pristal na ta od prvovrstnih profesorjev ocenjen

nov način Vaše prehrane.

Radi tega je v Vašem interesu, da takoj pišete, ter boste od mojega tamošnjega zastopstva kadarsibodi postreženi.

Črpajte pouk in pojačeno življensko voljo iz knjige izkušnega zdravnika. Ona vsebuje okrepitev in življensko tolažbo ter je namenjena vsem bolnikom, ki se zanimajo za sedanj način znanstvenega zdravljenja pľuč.

Moja adresa: **GEORG FULGNER, Berlin-Neukölln**
Ringbahnstrasse 24, (Abt. 649)

Za jesensko in zimsko škropljenje sadnega drevja proti raznim škodljivcem je priznано najuspešnejše sredstvo

ARBORIN

Izdeluje ga tvrdka

„CHEMOTECNA“

družba z o. z.

LJUBLJANA, MESTNI TRG 10

(na dvorišču veletrgovine A. & E. Skaberne)

ŽIVINOREJCI!

Ako želite, da obdržite Vašo živino v popolnem redu in zdravju, da Vam mlada živina hitro in bolje raste, da se živina namenjena za zakol hitro redi, je potrebno, da dodaste hrani, ki je namenjena Vaši živini

PEKK-D vitaminov,

ker to že delajo živinorejci v naprednih državah. Z malimi izdatki koristite sami sebi, če v pripravljeno hrano za živino dodaste malo količino „PEKK-a“. — Zahtevajte ponudbe in cene od:

„BILJANA“ A. D., BEOGRAD. — Poštanski fah 423.

„PEKK“ ima v zalogi tudi Kmetijska družba v Ljubljani.

Mala naznanila.

Le proti predplačilu, do 20 besed stane Din 20.—, vsaka nadaljna beseda po 1 Din.
Upravništvo ne prevzame posredovanja.
Vsakega 10. in 25. v mesecu se zaključijo sprejemanje oglasov za prihodnje številke.

Drva

bukova, suha, kupuje stalno proti takojšnjemu plačilu trvdka „Kurivo“ v Ljubljani, Dunajska cesta št. 33 (Javna skladišča). 234

250 Din na dan

vaslužite v Vašem okraju. Pišite na: Tovarno „Person“, Ljubljana, Poštni predal 307. Znamko za odgovor. 224

Lepega monta. bika,

18 mesecev starega ima na prodaj: Andrej Zolderšič, Zabljav 14, pošta: Novomesto. 269

Bika,

pingavške pasme, 12 mesecev starega, ima na prodaj: Vaentin Hafner, Zabljav 14, pošta Skofja Loka. 270

Bika,

simodolske pasme, 22 mesecev starega ima na prodaj: Franc Skubic, Lanišče 15, pošta: Skoaleca. 271

26 plemenskih merjaščkov

in 22 plemenskih samice, nemške plemenite pasme (Deutsches Edelschwein) od 3—5 mesecev stare, navajene surove hrane, ima po ugodni ceni na prodaj: Uprava veleposestva Jos. Orng-a, St. Janž, na Dravskem polju. 280

Bik in bikec,

čiste muredolske pasme. Prvi star 22 mesecev, licencovan; drugi pa 8 mesecev, še melicencovan. Oba sta krasnega života in lako dobro vzgojena in sta naprodaj pri Debelak Ani, Zeče 16, p. Buče pri Kozjem. 281

Planinsko kravo,

5½ let staro, 3 mesece po tretjem teletu, dobro mlekarico, zamenjam za planinskega vola v tretjem letu, ki ne zna še nič voziti. Josip Grom, Poljše št. 2, pošta: Begunje pri Lescak. 274

Gepelj,

ležeč, dobro ohranjen, ima na prodaj: Josip Kuralc, Zabljav 39, pošta: Skofja Loka. 272

Kunci.

Več Chinchilla mladicev 2 do 5 mesecev starih prodam. Sprejemam naročila za črne reks mladice. Josip Laurič, Vransko. 276

Prodam:

2 lahki kočiji, 1 lahko diru na vzmetih, hrastovo s'ajo za dva konja, 2 emailirani koriti, razno konjsko opremo, poceni radi opustitve: Koutny, Ljubljana VII. Medvedova 28. 277

Radio!

Najugodnejši nakup radio potrebščin od preproste detektorja do najpopolnejši sprejemni aparat. Neukalajocce aparate izboljšamo ali popravimo strokovno in ceno. — Nič Vas ne stane, zahtevalte ponudbe in predvajanja.
Naslov: T. T. Drenig, Ljubljana I. Dreulke vrh I. 24

Čuvajte svoje prašiče pred boleznijo!

Podajajte jim 2 krat na teden po 1 malo žlico Sadnikarjevega zdravilnega prašiča za prašiče, ki se je vedno izkazal kot zanesljivo zdravilo, ker čisti prebavila in odvaja kužne bakterije. V boleznih učinkuje v najkrajšem času: žival postane živahna in začne jesti. Imajte ta prašek vedno doma! 1 zavoj stane 12 Din, 10 zavojev 100 Din. Če se pošlje lenar v pisnu naprej, poštnine pristo, sicer porzite. Išču navodilo priloženo! Naroča in dobi se edino v lekarni na Vrhniki. 46

Živinorejci!

Ko prodajate in tudi kadar kupujete na sejmu ali v hlevu živino, imajte vselej pri sebi zanesljivo in praktično knjižico „Določanje žive teže pri govedu brez tehtnice“, katere Vam pove brez računanja in brez vage, koliko je vaša živina težka. Cena knjižice je samo 10 Din, po pošti 12 Din. Dobl se pri Kmetijski družbi ali pa pri založniku J. M. VICIČ, Ljubljana, Ahaclova cesta št. 10, II. nadst. 209

Brinje za žganjekuho

nudi najcenejšo trvdka I. Knez, Ljubljana, Gospodarskega c. 3. 225

Bika, montafonca,

17 mesecev starega, mati dvakrat premovana na Ljubljanskem velesejmu z 28 točkami, ima naprodaj: Lovro Hočevnar, Velike Lašče. 278

Več kunccev,

starih in mladih (Dunajske pasme), nekateri odlikovani na letošnjem Velesejmu, ima na prodaj: Vinko Plevčak, Ljubljana, Rakovniška ul. 3. 279

Absolvent

vinarske in sadjarne šole z večletno prakso, več slovensčine in nemščine, zmožen kavcije. Želi premeniti mesto. Ponudbe na: Upravništvo „Kmetovalca“ v Ljubljani pod šte. 283. 283

Cepljene trte:

Nudi I. Trsničarska zadruga v Sloveniji pri Sv. Lovrencu v Slov. gor., p.: Juršinci pri Ptaju, žel. postaja Moškanjci, skladišče v Hlaponcih. — Zadrževajte brezplačni cenik na kratek naslov: „Trsničarska zadruga p.: Juršinci“. 258

Lahko in stalno domače delo.

Velika zadruga za pospeševanje pletarske obrti išče marljive moške in ženske, — brez obzira na njihovo dosedanje zanimanje, tok življenja in bi-vališče, — kateri bi bili voljni, da se v svojem stanovanju bavijo s pletenjem nogavic kot hišna obrt. Mali stroj za pletenje in material za pletenje stavlja zadruga na razpolago. Izobrazba traja 3—4 dni in se vrši brezplačno. Zasluzek za izgotovljeno blago izplača zadruga vedno v gotovini. Vsakemu kdor se javi, pošlje natančnejša navodila: Uprava strokovnega glasila „Pletivo i Tki-vo“, Osijek, ako pošljete znamko za odgovor. 257

Ia. dvoletne na zeleno cepljene trte

najboljših vinskih in namiznih vrst iz lastnih od ministrstva dovoljenih trtnic, priporoča s najsolidnejšo postrežbo: Janez Sarič, dipl. vinogradniški in sadlarski strokovnjak, Petrovaradin (Srem). Ilustrovan cenik brezplačno. 261

Pri gripi, bronhitisu, vnetju bezgavk,

katarju pljučnih konic, zasleženju nosu in požiralnika, obolenosti ušes in oči skrbite za to, da želodca in črevo z rabo prirodnih grenčice „Franz-Josef“ večkrat temeljito očistite. Odlični strokovnjaki za negovanje zdravja potrjujejo, da tudi pri vročinskih nalezljivih boleznih voda „Franz-Josef“ trpečemu človeštvu izkazuje velike dobrote. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Absolvent kmetijske šole,

ki ima tudi 16 mesecev mlekarke in sirsarske prakse, išče službo v mlekarni ali na veleposestvu. Nasloviti na: Upravo „Kmetovalca“ v Ljubljani (Absolvent šte. 268). 268

Absolvent

dveh gospodarskih šol, z večletno prakso v obči ekonomiji in gozdarstvu, več slovensčine in nemščine, oženjen brez otrok, zmožen kavcije, želi premeniti službo. Nastop po dogovoru. Ponudbe poslati na: Uprava „Kmetovalca“ v Ljubljani, pod šte. 282. 282

Izšla je

Blasnikova

VELIKA PRATIKA

za navadno leto 1931,
ki ima 365 dni.

„VELIKA PRATIKA“ je najstarejši slovenski koledar, ki je bil že od naših pradedov najbolj upoštevan in je še danes najbolj obražtan.

V „Veliki Pratici“ najdeš vse, kar človek potrebuje vsak dan: Katoliški koledar z nebesnimi, solničnimi, luninimi, vremenskimi in dnevnimi znamenji; — solne in lune mrke; — lune sprejembe; — koledar za pravoslavne in protestante; — poštne določbe za Jugoslavijo; lestvice za kolke, za poštne, kupne pogodbe in račune; — konzulate tujih držav v Ljubljani in Zagrebu; — vse seje na Kranjskem, Koroškem, Štajerskem, Prekmurju, Medžimurju in v Julijski Benečiji; — pregled o koncu brejosti živine; — tabelo hektarov v oralih; — popis vseh važnih domačih in tujih dogodkov v preteklem letu; — tabele za računanje obresti; — življenjepise važnih in odločilnih oseb s slikami; — oznanila predmetov, ki jih rabi kmetovalec in žena v hiši. — Cena 5 Din.

„VELIKA PRATIKA“ se dobi v vseh večjih trgovinah in se lahko naroči tudi pisмено pri založniku:

tiskarni J. Blasnikova nasl. d. d.
v Ljubljani.

Kmetovalci! Vaš denarni zavod je

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na vogalu Kralja Petra ceste
in Vodnikove ulice.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 4000 članov-posestnikov
z vsem svojim premoženjem. — Vlagatelji pri Ljudski posojilnici ne plačajo
rentnega davka.

Stanje vlog nad Din 90,000,000.—.